

**VI Kongres rumuńskiej profesji biegłych rewidentów (CAFR) zatytułowany:
Dwie dekady dojrzałości zawodu rewidenta finansowego w Rumunii – przeszłość,
teraźniejszość i przyszłość
25 października 2019 r., Bukareszt, Rumunia**

W dniu 25 października 2019 r. w Bukareszcie odbył się VI kongres rumuńskiej profesji biegłych rewidentów zatytułowany „Dwie dekady dojrzałości zawodu rewidenta finansowego w Rumunii – przeszłość, teraźniejszość i przyszłość” połączony z obchodami 20-tej rocznicy powstania Izby Rewidentów Finansowych Rumunii (CAFR): 1999-2019.

Obok licznie zgromadzonych członków CAFR w kongresie udział wzięli przedstawiciele rumuńskich uczelni wyższych, biznesu oraz Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Komunikacji. Ponadto w wydarzeniu uczestniczyli reprezentanci zagranicznych organizacji zawodowych z Francji, Litwy, Rosji, Serbii, Wielkiej Brytanii oraz przedstawiciele Accountancy Europe, ACCA, Common Content Project, EFAA, ICAEW, ICAS.

Ze strony Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w konferencji udział wzięła Barbara Mistowska-Dragan, prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, która w imieniu polskiego samorządu złożyła – na ręce Cipriana Mihailescu, prezesa CAFR – gratulacje z okazji 20-tej rocznicy powstania Izby Rewidentów Finansowych Rumunii, wyrażając jednocześnie życzenia dalszego rozwoju i sukcesów.

Na początek kongresu prezes CAFR przywitał członków samorządu oraz zaproszonych gości. Następnie krótkie przemówienia powitalne wraz z gratulacjami wygłosili przedstawiciele rumuńskiego rządu, Accountancy Europe, Organu ds. wyborów parlamentarnych, Urzędu ds. zapobiegania praniu brudnych pieniędzy i zapobiegania terroryzmu, Stowarzyszenia wolnych zawodów, Organu ds. nadzoru finansowego, Organizacji rzeczoznawców, Izby doradców podatkowych, Krajowego stowarzyszenia rumuńskich specjalistów ds. niewypłacalności, rumuńskiego Stowarzyszenia ds. franczyzy. W dalszej kolejności Ciprian Mihailescu wręczył medale i wyróżnienia osobom, które w szczególny sposób przyczyniły się do rozwoju rumuńskiego zawodu biegłego rewidenta oraz samorządu zawodowego. Po oficjalnym otwarciu odbyły się dwie sesje plenarne oraz warsztaty robocze. Całość obrad poprowadził dziennikarz ekonomiczny.

Barbara Mistowska-Dragan wzięła aktywny udział w dyskusji podczas pierwszej sesji plenarnej zatytułowanej „Audyt przyszłości: oczekiwania regulacyjne i społeczne” odpowiadając obszernie na zadawane pytania. Wśród panelistów ww. sesji znaleźli się też: Florin Toma – prezes Accountancy Europe, Hans van Damme – przewodniczący grupy sterującej Common Content Project, dr Martin Manuzi – dyrektor regionalny ICAEW na Europę, Paul Thompson – dyrektor EFAA, dr Ciprian Mihailescu – prezes CAFR, prof. Gheorghe Ialomițeanu – pierwszy wiceprezes CAFR.

Prelegenci zmierzali się z istotnymi i kluczowymi – w dobie obecnych zmian regulacyjnych – zagadnieniami takimi jak:

- Czy w kontekście stosowania przepisów dotyczących publicznego nadzoru nad ustawową działalnością audytorską w Unii Europejskiej istnieją kwestie, które można w nadchodzących miesiącach poprawić w interesie zawodu?
- Trzy najważniejsze idee zachodnioeuropejskich organów regulacyjnych, które są obecnie przedmiotem publicznej dyskusji:
  - całkowite oddzielenie badania sprawozdań finansowych od innych usług (wycofanie firm audytorskich z sieci),
  - wspólne audyty (joint-audits), w których dwie firmy wspólnie podpisują opinię z badania (dla klientów JZP),
  - wybór audytorów przez organ regulacyjny, a nie przez kierownictwo klienta.
- W jaki sposób działalność audytorska powinna ulec poprawie dzięki zintegrowanemu raportowaniu na dużą skalę?
- Jakie powinno być podejście audytorów do sprawozdawczości niefinansowej? Jakie są wrażliwe kwestie? Jakie są oczekiwania społeczeństwa, badanej firmy lub audytora?
- Dlaczego istnieje potrzeba badania / poświadczania „nieklasycznych” sprawozdań wymaganych przez organy regulacyjne i / lub firmy?
- Czy klasyczne sprawozdania z badania (z zastrzeżeniem / bez zastrzeżenia, itp.) zostaną zastąpione bardziej odpowiednimi sprawozdaniami z badania? Czy kluczowe sprawy badania stanowią istotny pierwszy krok: co ma być dalej lub czego należy się spodziewać w przyszłości?
- Wydaje się, że bardziej złożone regulacje wymagają większego nakładu pracy audytorskiej. Czy to oznacza, że potrzebujemy więcej audytorów? Czy to oznacza, że audyt to zawód przyszłości?

Prelegenci zgodnie stwierdzili, że biegli rewidentzi stoją w obliczu dużych wyzwań wynikających ze zmian regulacji unijnych i krajowych. Zauważyli, że na przepisy prawne, które zostały już przyjęte przedstawiciele zawodu nie mają wpływu, ale mogą przyczynić się do odpowiedniego i bardziej „przyjaznego” wdrażania tychże regulacji. Zwrócili uwagę na kwestię wagi współpracy samorządów z organami nadzoru publicznego, szukania porozumienia i wypracowania najlepszych praktyk. Pojawiły się też głosy, że organy nadzoru powinny skupiać się raczej na działalności audytorów JZP, a pozostałe zadania delegować do samorządów, które mają już długie i cenne doświadczenie, jak też niezbędną wiedzę i kompetencje w tym obszarze. Wszyscy zgodzili się z potrzebą wzmocnienia nadzoru, zwłaszcza w obliczu skandali finansowych, ale nie powinno to pociągać za sobą zmiany struktury zawodu oraz ograniczania jego roli. Paneliści zgodzili się również co do tego, że nadzór publiczny powinien być sprawowany przez ekspertów w oparciu o odpowiednie standardy i procedury. Podkreślili też, że zawód służy interesowi publicznemu i biegli rewidentzi mają być partnerami dla innych uczestników rynku.

Druga sesja plenarna była zatytułowana „Audytor przyszłości – technologia i cyfryzacja” i udział w niej wzięli: Alexandru Petrescu – Minister Komunikacji i Społeczeństwa Informacyjnego, James Barbour – dyrektor Instytutu Biegłych Księgowych Szkocji (ICAS), Maggie McGhee – dyrektor wykonawcza ACCA, Alexandru Lupea – partner ds. usług atestacyjnych w E&Y, Ingrida Puriene – prezes Litewskiej Izby Biegłych Rewidentów (LAR),

dr Florentina Susnea – wiceprezes CAFR, Mihaela Toma – członek Rady CAFR. Paneliści zgodnie stwierdzili, że postęp technologiczny oraz cyfryzacja stanowią obecnie nie lada wyzwanie dla biegłych rewidentów, ale jednocześnie ułatwiają i przyspieszają wykonywanie czynności rewizji finansowej, zwiększając efektywność audytu, stanowią wartość dla społeczeństwa. Dlatego biegli rewidenci powinni nadążać za zmianami w technologii, uczyć się i wdrażać nowe rozwiązania IT w swojej pracy. Bez technologii audytorzy nie będą mogli wykonywać dobrze swojej pracy, gdyż nie poradzą sobie z analizą dużej i narastającej ilości danych. Nie będą również w stanie nadążać za swoimi klientami, którzy rozwijają się szybciej. Według rozmówców do szybko postępujących zmian technologicznych łatwiej jest dostosować się większym firmom audytorskim, gdyż posiadają one odpowiednie zasoby ludzkie i finansowe, natomiast mniejsze kancelarie potrzebują i powinny być wspierane przez swoje samorządy. Ponadto wdrażanie różnych modeli technologicznych powinno następować powoli, wymaga to też ciągłych inwestycji. Prelegenci podkreślili, że najważniejszy jest zawodowy sceptycyzm, dlatego w zawodzie potrzebni są dobrze wykształceni ludzie z odpowiednimi kompetencjami, którzy będą potrafili dostosowywać się do zmian, w tym technologicznych, oraz kierować zespołami ludzi posiadających zróżnicowane umiejętności. Wszyscy zgodnie stwierdzili, że przede wszystkim liczy się etyka, zawodowy osąd i sceptycyzm, dlatego roboty nie zastąpią ludzi, ale ludzie muszą pracować przy pomocy robotów. Technologia nie jest jednak opcją, lecz koniecznością. Cyfryzacja nie będzie konkurowała, ale pomagała w pracy, tylko musi być wprowadzana w sposób wyważony. Rozmówcy doszli ponadto do wniosku, że zawód stoi na samym początku zmian technologicznych, ale nie można się bać, trzeba próbować, nawet robiąc błędy i w ten sposób kształtować przyszłe trendy. Technologia to szansa, a nie zagrożenie, stanowi też wyzwanie dla przyszłych pokoleń, dlatego może być atrakcyjna i przyciągać do zawodu osoby z pokolenia Y, czyli tzw. millenialsów. Finalna konkluzja to: „*digital future is a good future*”.

W drugiej części dnia odbyły się warsztaty w czterech blokach tematycznych. Dotyczyły one zagadnień takich jak:

- etyka, wartości moralne i regulacje w zakresie rewizji finansowej,
- wartość dodana przez audytorów dla małych i średnich przedsiębiorstw,
- przyszłe technologie w audycie
- zawód biegłego rewidenta w laboratorium badań naukowych.

W warsztatach wzięli udział przedstawiciele CAFR, rumuńskiego świata akademickiego, biznesu oraz przedstawiciele zagranicznych organizacji zawodowych.

W warsztacie poświęconym wartości dodanej Paul Thompson, dyrektor EFAA omówił wyzwania dotyczące badania MŚP, w tym zwrócił uwagę na potrzebę wypracowania odpowiednich standardów badania tych jednostek. Podał przykład Belgii, gdzie powstał taki standard. Prelegent podkreślił, że audyt stanowi dużą wartość, gdyż w krajach, gdzie przeprowadza się więcej badań, gospodarka lepiej prosperuje. Poinformował też o pracach IAASB dotyczących opracowania wskazówek do badania mniej złożonych jednostek. Paul Thompson stwierdził, że audyt może służyć jako pewnego rodzaju porada czy wskazówki dla MŚP.

Geraldine de Leon, dyrektor departamentu ds. współpracy międzynarodowej francuskich organizacji księgowych (OEC) i biegłych rewidentów (CNCC) przedstawiła sytuację zawodu we Francji, która uległa pogorszeniu w ostatnim czasie na skutek wprowadzenia nowych regulacji w maju br. Poinformowała, że m.in. zostały podniesione progi badania, w związku z czym zmniejszyła się znacznie liczba wykonywanych badań sprawozdań finansowych. Stanowi to swoisty szok i kataklizm dla biegłych rewidentów – jak określiła Geraldine. Trudna sytuacja dotknęła ponad 3000 biegłych rewidentów. Prelegentka powiedziała, że francuska profesja próbuje się bronić i przygotowuje argumenty do zmiany przepisów prawnych niekorzystnych zarówno dla zawodu, jak i dla gospodarki.

Z kolei inni prelegenci poruszali kwestie sztucznej inteligencji, blockchain i kryptowalut zwracając uwagę na szybki rozwój i wzrost ich znaczenia w najbliższych latach. Zaznaczyli, że wymaga to edukowania ludzi i wdrażania nowych technologii.

Kongres CAFR bez wątpienia odniósł sukces, gromadząc dużą liczbę rumuńskich rewidentów oraz wybitnych ekspertów z kraju i zagranicy, którzy dzielili się swoją wiedzą, doświadczeniem, poglądami i przewidywaniami oraz próbowali szukać i wypracowywać najlepsze rozwiązania dla stojących przez zawodem wyzwań, przy tym patrząc optymistycznie w przyszłość.

